

HOBUSEST NII JA TEISITI

R oelast kümme-konna kilomeetri kaugusel Roela-Liival endise Allika talu hoonetes on Rakvere Metsamajandi hobubaas. Selle loomise vajadusest ja eesmärkidest rääkis majandi direktor Simo Nõmme järgmist: «See, et hobust läheb maa- ja metsatööldele vaja, on päevselge. Umbes kolm-neli aastat tagasi tekkis vajadus luua oma hobubaas. Metsavahtide hobused jäid vanaks, tuli hakata kasvatama ja välja õpetama uusi tööloomi. Ostmine oleks läinud väga kulukaks. Hobuseid on vaja sellekski, et noori maa ja metsaga rohkem siduda. Seepärast soetasime tööhobuste kõrvale spordihobuseid, treenime neid ja võistleme. Egas kõik kohe hoobilt välja tule. Näiteks viimase aasta jooksul saime kaheksa varssa. Praeguste võimaluste juures jääb orienteerivaks arvuks kümme varssa aastas. Ka selle tegevuse juures on planeerimine tähtsal kohal. Muidugi, oma osa on söödabaasil, talidell ja loomulikult kaadril. Praegu töötavad meil abielupaar Rannamehed. Nii Väino kui ka Natalja on oma alal asjatundjad. Kolmandana liisandub nooruke Ülle Soone.

Oleme korraldanud ka mitmeid üritusi, kus ratsavõistluste kõrval võib näha demonstratsioonesinemisi.

Paljudes riikides on moodi läinud hobuturism. Perspektiivikas oleks niisugune ettevõtmine Lahemaa Rahvusparkis. Igatahes tahame hobubaasi laiendada. Esimesed aastad näitavad, et võib ette tulla ka viltulaskmisi, kuid hobusekasvatuse on renttabel ja perspektiivne.»

See jutuaajamine sai kirja metsamajandi direktori Simo Nõmme kabinetis.

● Noored ratsasportlased (vasakult) Silva Annuka, Ruth Männik ja Ülle Soone.

jate sõidutamiseks lõbustuskohtades. Eestimaal on ta rohkem vaatamisväärsuseks. Erilist rõõmu tunnevad sellest umbes meetrikõrgusest loomast lapsed. Ja kui veel sõita saavad, siis on see juba elamus omaette. Sellel eemärgil toodigi poni siia, Roela-Liivale. Küll mitte otse Berliinist, vaid vahepeatusena Tallinna Loomaaias.

Kuulsast Budjonnõi-nim. hobusekasvandusest on pärit võistlusratsu Rooror. Veel on siin tori hobuseid. Olgu öeldud, et tänavu on sellel hobusetõul juubel. Tori hobuste kasvatamist alustati 125 aastat tagasi.

Roela-Liival käisid mõni aeg tagasi külas Moskva teadlased ja soovitasid mõelda eesti maatõugu (klepper) hobuste kasvatamisele. See tõug on väljasuremise ohus. Ometi sobiks just klepper lastehobuseks. On teada, et Eesti ühes parimas ratsabaasis Niitväljal on klepperid võitnud laste hulgas suure populaarsuse. Olgu märgitud seegi, et

hal olekski asjaosalistelt üks palve: kes teab unikaalsete sõiduriistade panipaikadest, teatage metsamajandisse. Küllap vedeleb veel mõnes küühinurgas vana vedruvan-ker või saan.

Ratsasporti käivad siin har- rastamas põhiliselt Roela noored. Miks ainult tütarlap- sed? Väino Rannamees: «Tüd- rused sobivad nagu rohkem — nad on hellema hingega, tunnetavad hobust paremini. Tegemist on ikkagi kahe elu- olendi koostööga. Ka hobuse eest hoolitsemisel on suur tähtsus. Lapsi, kes ainult sõi- tä tahavad, on siin käinud palju, kuid muu töö hästi ei huvita. Teistmoodi aga hobu- sega kokku ei harju ja ka õigest sõidust ei tule midagi välja.»

Selle paari-kolme aastaga on siin ratsutajateks saanud (või kasvatatud) Silva Annu- ka, Ülle Soone ja mitmed teis- sed. Edust kõnelevad diplo- mid, medalid ja auhinnad baasi ametikabinetis. Tõsi, paljud autasud kuuluvad Väi-

Ja olengi Roela-Liival. Kolm-neli tütarlast ratsutavad, taamal kümnekond hobust ja varsad karjakoplis. Nende vahel seegs üks pisut isevärki loom. Äratundmine ei võta kaua aega, see ju poni. Väino Rannamees — baasi A ja O — jagab küsimustele lahkelt vastuseid. Saan näiteks teada, et poni Nike on sündinud 13. mail 1972. aastal Berliini loomaaias. Paljudes maa-de_s kasutatakse poni tööloomanana, mõnel pool aga soovi-

Üleliiduline Hobusekasvatuse Instituut esitas selle haruldase tõu kandmiseks «Punasse raamatusse».

Väino Rannamees viib mind ühte suurde kuuri, ja kae imet, ehtne töld, mida ainult filmides näha saab. Tõsi küll, Tartu kandist saadud töld tahab ennistamist. Kõrval seisev jahikaless on aga sõidukorras, nagu paar saanigi. Neid vanu sõiduvahendeid kogutakse kindla sooviga. Plaan on hakata tollas noorpaare sõidutama jne. Siinko-

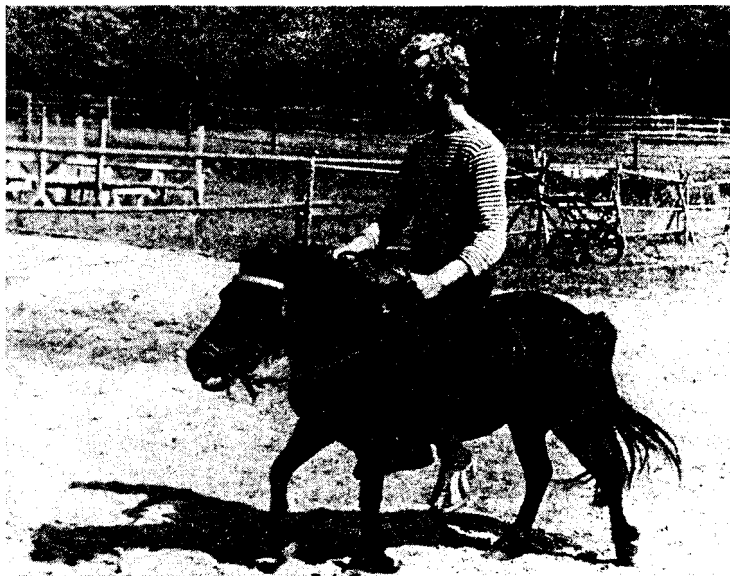
no Rannamehele, kes on juba üle kümne aasta klassiga ratsamees. Kuid üks nooremaid innusta tema vahetu eeskujuga.

Siin ei õpetata ainuüksi hobust valitsema, vaid noortele antakse ka zootehnilisi algteadmisi. Hobusekasvatust ja hobune ise on ju terve teadus. «Paraku on kirjandust hobuste kohta vähe, üks see sündinud mind edasi õppima Moskva Veterinaaria Akadeemias, kus olen I kursuse tudeng,» ütles Väino Rannamees. «Veterinaarvõltskri paberitest, mis sain Väimela tehnikumist, ei piisa. Tõsi, praktikat olen saanud mitmetes Nõukogude Liidu hobusekasvandustes töötades.

Muidugi oleks tore, kui Roela Keskkoolis, kus õpetatakse metsandust, lisanduks mõningal määral ka hobusekasvatust. Võimalik, et sedamoodi saaksime lüüa mitu kärbest ühe hoobiga: tulevaks metsamees tuneks ka hobust, siis jääks mõnigi truuks hobusekasvatusele või ratsaspordile. Edaspidi oleks soov saada ka katusealune, kus võiks treenida noorhobuseid.»

Roela-Liivalt lahkudes jäi hinge tunne, et siinsete metsanurgas tehakse tänuväärset tööd, olgugi et vaikselt, suurema kärata ja märkamatu. Need on inimesed, kes on õpinud tundma hobust ja ta hinge ning teavad hobuse hindamatuid võimeid.

Ülo RAUDSEPP

● Väino Rannamees ja Nike.

Tõnis NURGA fotod